

Łódź, 1 lutego 2022 r.

RPS-I.431.12.2021

**Pan
Piotr Świderek
Burmistrz Błaszek**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 2, 3 i 6 września 2021 roku pracownicy Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminie Błaszki w zakresie realizacji przez gminę zadań własnych wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia nr 73/2021 z dnia 20 sierpnia 2021 roku wydanego przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

W toku kontroli ustalono, że na terenie Gminy Błaszki opracowano i realizowano Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie i Mieście Błaszki na lata 2013-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXIV/170/13 Rady Gminy i Miasta Błaszki z dnia 26 marca 2013 roku. Zwrócono uwagę, że w treści Programu nie uregulowano zasad prowadzenia monitoringu i ewaluacji. W ramach ww. programu prowadzono działania w formie grup socjoterapeutycznych dla młodzieży z problemami wychowawczymi oraz wsparcia pedagogicznego dla rodziców mających problemy i trudności opiekuńczo-wychowawcze. Ponadto, pomoc i wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielana była w oparciu o pracę socjalną, interwencję kryzysową i procedurę „Niebieskie Karty”. Prowadzono również działania w ramach Punktu Konsultacyjnego Poradnictwa Rodzinnego, gdzie specjaliści udzielili 173 porad w formie pracy socjalnej, rozmów motywująco-wspierających czy mediacji. Poradnictwo udzielane przez specjalistów w 2020 roku realizowali: instruktor terapii uzależnień, prawnik, lekarz psychiatra i pracownicy socjalni.

Załączniki do Programu dotyczyły procedury „Niebieskie Karty”, procedury postępowania pracownika socjalnego przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka

z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie lub dziecka wymagającego natychmiastowej pomocy.

Zgodnie z udostępnioną dokumentacją, w okresie objętym kontrolą na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeznaczono kwotę 14 867 zł. Ponadto, w 2020 roku gmina pozyskała dodatkowe środki w ramach Programu Osłonowego w wysokości 38 400 zł. Z uwagi na sytuację epidemiczną związaną z pandemią wirusa SARS-CoV – 2 oraz wprowadzonymi obostrzeniami, nie było możliwości realizacji wszystkich założeń projektu, w tym: działań edukacyjnych oraz wyjazdu dla dzieci i młodzieży. Środki finansowe częściowo zostały zwrócone do organów centralnych. Ponadto, na terenie Gminy Błaszki w 2020 r. w Placówce Wsparcia Dziennego „Iskierka” zrealizowano 2 programy profilaktyczne. Pierwszy z nich jako program profilaktyczny (uniwersalny) z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z elementami przeciwdziałania przemocy rówieśniczej pt. „To nie Ty jesteś winien ...”. Realizacja miała miejsce w miesiącach styczeń i luty 2020 r. Wsparciem objęto łącznie 20 wychowanków świetlicy i 10 uczestników grupy socjoterapeutycznej. Drugi natomiast realizowano w okresie październik – grudzień 2020 r. w ramach Projektu „Masz inny wybór”. Program objął 25 uczestników grupy selektywnej dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze spowodowane przede wszystkim nadużywaniem alkoholu przez rodziców, a co z tym związane - występowaniem przemocy w tych rodzinach.

W okresie objętym kontrolą gmina zabezpieczyła potrzeby zapewnienia schronienia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Zgodnie z poczynionymi przez kontrolujących ustaleniami na terenie Gminy Błaszki funkcjonuje, w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazkach, ośrodek wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych oraz częściowo zależnych, znajdujących się w sytuacji kryzysowej. W zasobach lokalowych ośrodka wyodrębnione zostały mieszkania chronione, miejsce czasowego pobytu dla ofiar przemocy rodzinnej oraz miejsce czasowego pobytu w przypadku nagłych zdarzeń losowych. W sytuacji zaistnienia przemocy w rodzinie ośrodek dysponuje 4-osobowym pokojem.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzenie Nr 11/10 Burmistrza Gminy i Miasta Błaszki z dnia 27 grudnia 2010 roku. Weryfikacji poddano zgodność składu Zespołu pod kątem zaangażowania wymienionych w art. 9a ust. 3 pkt. 1-6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przedstawicieli poszczególnych instytucji. Z obowiązującego na terenie Gminy dokumentu nie wynika, że w składzie Zespołu uwzględniono przedstawiciela gminnej

komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, co stanowi naruszenie art. 9c ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego określa Uchwała Nr XXXVIII/245/10 Rady Gminy i Miasta w Błaszczach z dnia 31 sierpnia 2010 roku oraz Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Błaszczach. W § 1 ust. 3 ww. Regulaminu zapisano, że „Warunkiem przystąpienia instytucji do Zespołu jest podpisanie porozumienia kierownika instytucji z Burmistrzem Gminy i Miasta Błaszki, bądź wydelegowanie przez Burmistrza jednostki organizacyjnej do udziału w pracach Zespołu”. W związku z powyższym, porozumienia zawierane z ochroną zdrowia, policją oraz sądem jako jednostkami, które organizacyjnie nie podlegają Burmistrzowi, wymagają formy pisemnej. Stwierdza się niedopełnienie zapisów art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W stosunku do stwierdzonych licznych modyfikacji i powtórzeń kwestii uregulowanych ustawowo, Uchwała Nr XXXVIII/245/10 Rady Gminy i Miasta w Błaszczach z dnia 31 sierpnia 2010 roku została przekazana do komórki organizacyjnej ŁUW w Łodzi odpowiedzialnej m.in. za nadzór prawny.

Z weryfikacji udostępnionej kontrolującym dokumentacji wynika, że „Oświadczenie o zapoznaniu się z uregulowaniami dot. Ochrony danych osobowych obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Błaszczach oraz o przyjęciu obowiązku zapewnienia poufności danych osobowych” nie zostały podpisane przez przedstawicieli ochrony zdrowia i policji, którzy zostali imiennie wskazani w Zarządzeniu nr 11/10 Burmistrza Gminy i Miasta Błaszki z dnia 27 grudnia 2010 roku.

Spełniony został wymóg określony w art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mówiący o tym, że spotkania zespołu powinny odbywać się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Teczki, w których gromadzono akta poszczególnych spraw były odpowiednio zabezpieczone przed ewentualnym dostępem do nich przez osoby nieupoważnione.

Z uwagi na powtarzające się przypadki uczestnictwa w posiedzeniach Zespołu osób, które nie zostały powołane do jego składu zasadne jest dokonanie aktualizacji aktów prawnych w ramach, których funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny.

Zgodnie z uzyskanymi od Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego informacjami na szkolenie specjalistyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowano 4 osoby (członków Zespołu i pracowników socjalnych), natomiast w związku z obostrzeniami i pandemią wirusa SARS-CoV-2 nie powiodła się realizacja powyższego przedsięwzięcia.

Spośród teczek – procedur „Niebieskie Karty”, które zostały poddane analizie w części spraw zwrócono uwagę na:

- brak wskazania w protokołach opisu podjętych w ramach procedury działań;
- brak notatek służbowych potwierdzających prowadzenie monitoringu wynikającego z art. 9b ust. 3 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- kopię formularzy „NK-A”/„NK-C”/protokołów z zakończenia procedury; brak formularzy NK-C czy NK-D;
- brak notatek z ustaleń poczynionych w sprawie przez przedstawiciela policji, którego wizyty monitorujące były każdorazowo ujęte w części V formularza „NK-A” („Indywidualny Plan Pomocy (...))”);
- w formularzach „NK-A” nie uwzględniano również częstotliwości okresowej oceny sytuacji rodziny oraz osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- na formularzu „NK-A” nie było daty wpływu formularza do Przewodniczącego ZI;
- formularz NK – C podpisany przez niewłaściwą osobę.

Ponadto, w 5 sprawach (procedury „Niebieskie Karty”) stwierdzono naruszenie terminu określonego w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” na przekazanie formularza „A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

Za uchybienia stwierdzone podczas kontroli w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odpowiedzialny jest Burmistrz Gminy i Miast Błaszki. Za nieprawidłowości w zakresie organizacji Zespołu Interdyscyplinarnego odpowiedzialny jest Burmistrz Gminy i Miasta Błaszki, oraz Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazkach jako kierownik jednostki, do której zadań należy administrowanie danymi i obsługa administracyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego. Za uchybienia i nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzone podczas kontroli odpowiedzialny jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Opis stanu faktycznego oraz stwierdzonych podczas kontroli uchybień i nieprawidłowości zawarto w protokole z dnia 14 grudnia 2021 roku podpisanym bez zastrzeżeń, w dniu 27 grudnia 2021 roku przez Burmistrza Gminy Błaszki i Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Błazkach.

Wykonanie zadań w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Wobec powyższego, zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 roku w sprawie nadzoru i kontroli

nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718), w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli kompleksowej uchybieniami i nieprawidłowościami **zalecam**:

1. Podjąć działania mające na celu uzupełnienie i wprowadzenie stosownych zmian w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
2. Każdorazowo zawierać porozumienia o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, na podstawie, których działa zespół interdyscyplinarny.
3. Dostosować skład zespołu interdyscyplinarnego do obowiązujących przepisów prawa (art. 9a ust. 3, 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).
4. Stosować zabezpieczenia, o których mowa w art. 9c ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w celu ochrony danych osobowych.
5. Dopuszczać do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych - pisemnie zobowiązać osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w tajemnicy.
6. Przekazywać oryginał uzupełnionej „Niebieskiej Karty – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego nie później niż w ciągu 7 dni od wszczęcia procedury w trybie gwarantującym bezpieczeństwo zapisanych w niej danych.
7. Rzetelnie dokumentować czynności prowadzone w ramach toczącej się procedury „Niebieskie Karty” w indywidualnych teczkach.
8. Zadbać, by czynności przypisane do realizacji przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego były realizowane przez osoby do tego upoważnione.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku braku zastrzeżeń kierownik podmiotu kontrolowanego powinien powiadomić o realizacji, zaleceń, uwag i wniosków, w terminie 30 dni od ich otrzymania. Informację w tym zakresie należy przekazać do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. W przypadku niewykonania zaleceń pokontrolnych kierownik podmiotu kontrolowanego jest zobowiązany do wskazania innych niż wymienione w zaleceniu, sposobów usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zarządzający kontrolę ma prawo żądania w każdym czasie informacji o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych lub innych działań podjętych w wyniku kontroli, w szczególności w celu usunięcia nieprawidłowości i wykonania wniosków. Jednocześnie

informuję, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**